

ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA DIJAKE 2015

Erika Semen

Sektor za raziskave in razvoj, Državni izpitni center

UVOD	2
1. del: Primerjava vzorca s populacijo	2
1 Vrsta šole	3
2 Spol dijakov	3
3 Tuji jeziki in izbirni predmeti	4
4 Ocena v 4. letniku, ocena na splošni maturi in raven opravljanja splošne mature ...	6
2. del: Mnenja dijakov o splošni maturi	8
5 Pripravljenost na maturitetne predmete	9
6 Ustreznost maturitetne ocene	12
7 Zahtevnost posameznih delov izpitov pri splošni maturi	13
8 Primerjava meril ocenjevanja na splošni maturi in v srednji šoli	15
9 Zahtevnost notranjega dela izpita pri splošni maturi	16
10 Kriteriji ocenjevanja za notranji del izpita	17
11 Primerjava znanja pri notranjem in zunanjem delu izpita	19
12 Izbirne naloge pri pisnem delu izpita	20
13 Izvedba splošne mature	26
14 Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi	27
15 Dejavnosti pri pripravah na splošno maturo	29
16 Instrukcije	30
SKLEP	33

UVOD

Anketni vprašalnik za dijake so izpolnjevali dijaki tistih izobraževalnih ustanov, ki so v spomladanskem izpitnem roku 2015 izvajale splošno maturo. Z vprašalnikom smo pri dijakih poizvedovali po njihovem mnenju o splošni maturi: o pripravah na splošno maturo, o njihovi pripravljenosti na maturitetne predmete, o ustreznosti maturitetne ocene, o zahtevnosti posameznih delov izpitov pri maturitetnih predmetih, o merilih ocenjevanja na splošni maturi v primerjavi z merili ocenjevanja v srednji šoli, o kriterijih ocenjevanja za notranji del izpita, o izbirnih nalogah pri pisnem delu izpita, o težavah in nejasnostih pri izvedbi splošne mature, o dejavnikih, ki so vplivali na njihovo odločitev za izbirne predmete. Dijaki so lahko zapisali tudi svoje predloge za izboljšavo splošne mature, ki bodo v pomoč pri njeni pripravi v prihodnje.

Vprašalnik smo v elektronski obliki na dan razdelitve maturitetnih spričeval, 13. julija 2015, objavili na spletni strani Rica; dijaki so ga izpolnjevali prostovoljno. Anketiranje smo končali 3. avgusta 2015.

Analiza vprašalnika za dijake je razdeljena na dva dela; v **prvem delu** ugotavljamo primerljivost vzorca anketiranih dijakov s populacijo dijakov, ki se je na spomladanskem izpitnem roku v celoti udeležila splošne mature. V **drugem delu** so predstavljena mnenja dijakov o splošni maturi. Analiza vprašalnika za dijake je prikazana po vrstnem redu vprašanj iz vprašalnika. Številki poglavja, ki označuje sklop iz vprašalnika, sledijo vprašanja ali trditve iz vprašalnika, analize pa so prikazane v razpredelnični ali grafični obliki.

Primerjava vzorca s populacijo

Anketa za dijake, ki se udeležujejo splošne mature v spomladanskem izpitnem roku, se izvaja že deseto leto. Vprašalnik za dijake je v letu 2015 izpolnilo 707 dijakov, to je 11,0 % tistih, ki so v celoti opravljali splošno maturo 2015 v spomladanskem izpitnem roku (6434 dijakov). V letu 2014 je anketo izpolnilo 12,1 % dijakov, v letu 2013 13,8 %, v letu 2012 18,6 %, v letu 2011 17,0 %, v letu 2010 15,0 %. Ugotavljamo, da je v letu 2015 delež v anketi sodelujočih dijakov manjši kakor v preteklih letih. Sklepanja na osnovi tako majhnega deleža odgovorov so lahko pristranska, če vzorec ni primerljiv s populacijo, ki se je v celoti udeležila spomladanskega izpitnega roka splošne mature. Zato najprej pogledjmo, ali so dijaki, ki so izpolnili anketo (tj. vzorec), primerljivi s populacijo dijakov.

Podobnost vzorca s populacijo ugotavljamo po štirih parametrih:

- a) vrsta šole (gimnazija, strokovna gimnazija),
- b) spol (moški, ženske),
- c) opravljeni izpiti iz posameznih tujih jezikov in izbirnih predmetov 1 in 2,
- d) povprečne ocene po predmetih na spomladanskem izpitnem roku splošne mature 2015 in v 4. letniku ter raven opravljanja splošne mature.

Zanima nas torej, ali so v vzorcu in v populaciji:

- a) primerljivi deleži dijakov z gimnazij in strokovnih gimnazij,
- b) primerljivi deleži moških in žensk,
- c) primerljivi deleži opravljenih izpitov iz posameznih tujih jezikov in izbirnih predmetov,
- d) primerljive povprečne ocene po predmetih na spomladanskem izpitnem roku splošne mature 2015 in v 4. letniku ter primerljiv delež dijakov na osnovni ravni (OR) in višji ravni (VR) opravljanja splošne mature.

1 Vrsta šole

V vzorcu je glede na populacijo večji delež dijakov z gimnazij in manjši delež dijakov s strokovnih gimnazij (**preglednica 1**).

Preglednica 1: Vrsta šole

Izobraževalni program	Anketa 2015		Splošna matura 2015	
Gimnazija	632	(89,4 %) ↑	5384	(83,7 %)
Strokovna gimnazija	75	(10,6 %) ↓	1050	(16,3 %)
Skupaj	707		6434	

2 Spol dijakov

V vzorcu je glede na populacijo večji delež žensk in manjši delež moških (**preglednica 2**).

Preglednica 2: Spol dijakov

Spol	Anketa 2015		Splošna matura 2015	
Moški	229	(32,4 %) ↓	2605	(40,5 %)
Ženske	478	(67,6 %) ↑	3829	(59,5 %)
Skupaj	707		6434	

3 Tuji jeziki in izbirni predmeti

Primerljivost vzorca dijakov, ki so odgovorili na anketo, s populacijo dijakov na spomladanski maturi ugotavljamo tudi po deležu dijakov pri tujih jezikih in pri izbirnih predmetih 1 in 2 (preglednici 3.1 in 3.2).

Preglednica 3.1: Tuji jeziki

Tuji jeziki	Anketa 2015			Splošna matura 2015	
22 Italijanščina	10	(1,4 %)	↑	83	(1,3 %)
24 Angleščina	641	(90,7 %)	↓	5932	(92,2 %)
25 Nemščina	36	(5,1 %)	↑	302	(4,7 %)
26 Francoščina	6	(0,8 %)	↑	10	(0,2 %)
28 Španščina	11	(1,6 %)	↑	95	(1,5 %)
29 Ruščina	3	(0,4 %)	↑	12	(0,2 %)
Skupaj	707			6434	

Tuji jeziki

V vzorcu je glede na populacijo nekoliko manjši delež dijakov z angleščino in nekoliko višji s francoščino. Pri drugih tujih jezikih so deleži dijakov v vzorcu primerljivi s populacijo, to pomeni, da je odstopanje manjše od 0,5 odstotne točke.

Preglednica 3.2: Izbirni predmeti

Izbirni predmeti 1 in 2	Anketa 2015		Splošna matura 2015	
19 Slov. v Prekmurju	0	(0,0 %)	3	(0,0 %)
20 Slov. v Slovenski Istri	0	(0,0 %)	6	(0,0 %)
22 Italijanščina	6	(0,4 %) ↓	70	(0,5 %)
23 Madžarščina	0	(0,0 %)	3	(0,0 %)
24 Angleščina	16	(1,1 %) ↑	89	(0,7 %)
25 Nemščina	54	(3,8 %) ↓	536	(4,2 %)
26 Francoščina	16	(1,1 %) ↑	131	(1,0 %)
27 Latinščina	15	(1,1 %) ↑	56	(0,4 %)
28 Španščina	35	(2,5 %) ↑	259	(2,0 %)
29 Ruščina	4	(0,3 %) ↑	31	(0,2 %)
30 Grščina	0	(0,0 %)	1	(0,0 %)
41 Fizika	160	(11,3 %) ↑	1379	(10,7 %)
42 Biologija	138	(9,8 %) ↑	1080	(8,4 %)
43 Kemija	231	(16,3 %) ↑	1601	(12,4 %)
44 Biotehnologija	16	(1,1 %) ↑	88	(0,7 %)
45 Informatika	39	(2,8 %) ↑	334	(2,6 %)
50 Geografija	204	(14,4 %) ↓	2229	(17,3 %)
51 Zgodovina	114	(8,1 %) ↓	1113	(8,6 %)
52 Sociologija	64	(4,5 %) ↓	828	(6,4 %)
53 Filozofija	19	(1,3 %) ↓	194	(1,5 %)
54 Psihologija	183	(12,9 %) ↓	1763	(13,7 %)
55 Likovna teorija	9	(0,6 %)	76	(0,6 %)
56 Umetnostna zgodovina	30	(2,1 %) ↓	305	(2,4 %)
57 Glasba	10	(0,7 %) ↓	102	(0,8 %)
63 Sodobni ples	3	(0,2 %) ↑	13	(0,1 %)
64 Drama	1	(0,1 %) ↓	28	(0,2 %)
70 Ekonomija	33	(2,3 %) ↓	353	(2,7 %)
74 Mehanika	6	(0,4 %) ↓	73	(0,6 %)
77 Elektrotehnika	1	(0,1 %) ↓	68	(0,5 %)
78 Računalništvo	6	(0,4 %) ↓	51	(0,4 %)
80 Materiali	1	(0,1 %) ↑	5	(0,0 %)
Skupaj	1414		12868	

Izbirna predmeta 1 in 2

V vzorcu je glede na populacijo nekoliko manjši delež dijakov pri družboslovno-humanističnih predmetih (geografija, zgodovina, sociologija in psihologija) in nekoliko večji delež dijakov pri tujih jezikih (latinščina, španščina) in naravoslovnih predmetih (fizika, biologija, kemija). Pri drugih izbirnih predmetih so deleži dijakov v vzorcu primerljivi s populacijo, to pomeni, da je odstopanje manjše od 0,5 odstotne točke.

4 Ocena v 4. letniku, ocena na splošni maturi in raven opravljanja splošne mature

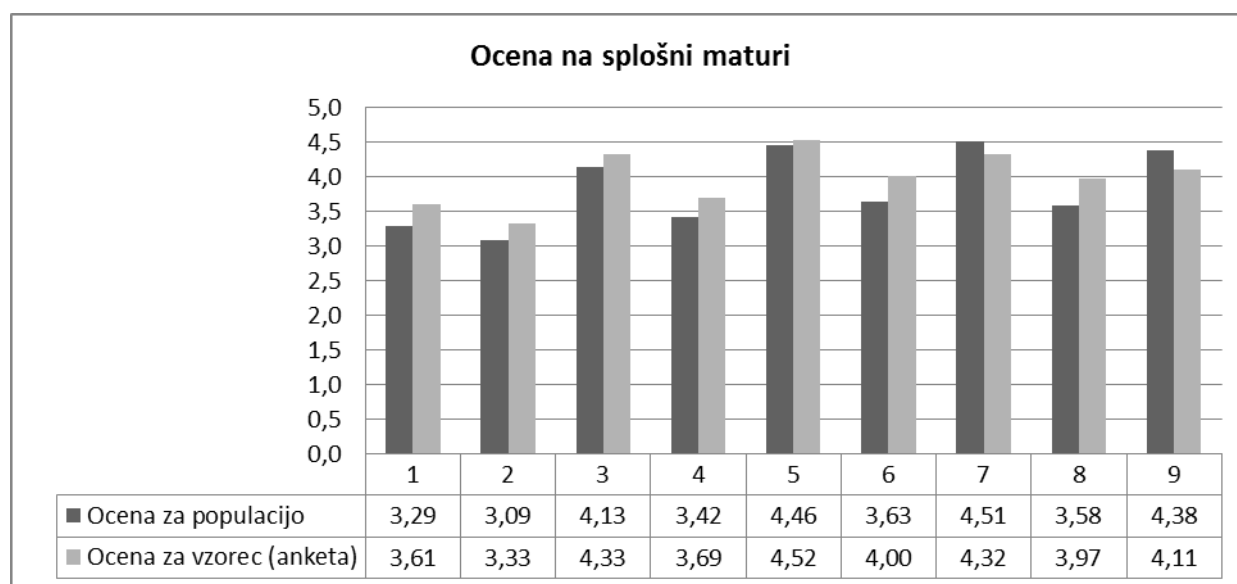
Anketni vprašalnik je po deležu izpolnilo več tistih dijakov, ki so opravljali splošno maturo na višji ravni (VR), in manj tistih, ki so opravljali splošno maturo na osnovni ravni (OR) (preglednica 4.1).

Preglednica 4.1: Število in delež anketiranih dijakov in udeleženi dijakov na spomladanski splošni maturi glede na raven opravljanja splošne mature

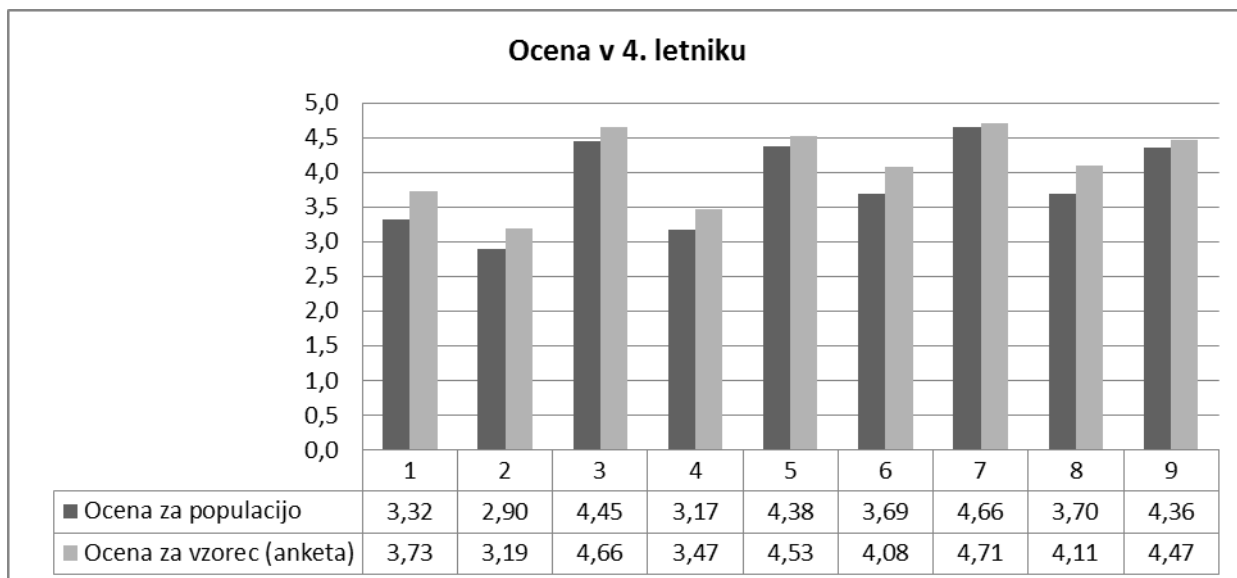
Matematika	Anketa 2015			Splošna matura 2015	
Osnovna raven	467	(66,1 %)	↓	5028	(78,1 %)
Višja raven	240	(33,9 %)	↑	1406	(21,9 %)
Tuji jezik	Anketa 2015			Splošna matura 2015	
Osnovna raven	429	(60,7 %)	↓	4535	(70,5 %)
Višja raven	278	(39,3 %)	↑	1899	(29,5 %)
Izbirni predmet 1	Anketa 2015			Splošna matura 2015	
Osnovna raven	676	(95,6 %)	↓	6244	(97,0 %)
Višja raven	31	(4,4 %)	↑	190	(3,0 %)
Izbirni predmet 2	Anketa 2015			Splošna matura 2015	
Osnovna raven	688	(97,3 %)	↓	6376	(99,1 %)
Višja raven	19	(2,7 %)	↑	58	(0,9 %)

Vzorec dijakov z izpolnjenim anketnim vprašalnikom je po ocenah na splošni maturi in po ocenah v 4. letniku boljši kakor populacija, ki se je udeležila spomladanske splošne mature (sliki 4.2 in 4.3), razen pri izbirnih predmetih 1 in 2 na VR na splošni maturi.

Slika 4.2: Primerjava povprečnih ocen na splošni maturi za populacijo in za anketirani vzorec

Slika 4.3: Primerjava povprečnih ocen v 4. letniku za populacijo in za anketirani vzorec

Legenda

- 1: Slovenščina oziroma prvi obvezni predmet
- 2: Matematika OR
- 3: Matematika VR
- 4: Tuji jezik OR
- 5: Tuji jezik VR
- 6: Izbirni predmet 1 OR
- 7: Izbirni predmet 1 VR
- 8: Izbirni predmet 2 OR
- 9: Izbirni predmet 2 VR

Mnenja dijakov o splošni maturi

Mnenja dijakov o splošni maturi so zbrana v dvanajstih vsebinskih sklopih:

- pripravljenost na posamezne maturitetne predmete in vzroki za nepripravljenost;
- ustreznost maturitetne ocene;
- zahtevnost posameznih delov izpitov pri splošni maturi (pisni, ustni in praktični del);
- primerjava meril ocenjevanja na splošni maturi in v srednji šoli;
- zahtevnost notranjega dela izpita pri splošni maturi (ustni in praktični del);
- kriteriji ocenjevanja za notranji del izpita (ustni in praktični del);
- primerjava znanja pri notranjem in zunanjem delu izpita;
- izbirne naloge pri pisnem delu izpita;
- izvedba splošne mature (čas pisanja, prostor, odnos nadzornih učiteljev, navodila za potek izpita);
- dejavniki, ki vplivajo na odločitev za izbirne predmete pri splošni maturi;
- dejavnosti, ki so jih učitelji izvajali pri pripravah na splošno maturo;
- inštrukcije kot priprava na splošno maturo.

5 Pripravljenost na maturitetne predmete

Kako ocenjujete svojo pripravljenost pri posameznih maturitetnih predmetih?

- Bil sem zelo dobro pripravljen.
- Bil sem primerno pripravljen.
- Nisem bil dovolj pripravljen.

Maturitetni predmeti

- 5.1 Slovenščina oziroma prvi obvezni predmet
- 5.2 Matematika
- 5.3 Tuji jezik
- 5.4 Izbirni predmet 1
- 5.5 Izbirni predmet 2

Če ste izbrali Nisem bil dovolj pripravljen, izberite, zakaj.

- a) Lenoba.
- b) Natrpan urnik izpitov.
- c) Ne maram tega predmeta.
- č) Ni omejitve vpisa.
- d) Osebni problemi.
- e) Premalo časa.
- f) Preveč snovi.
- g) Pretežka snov.
- h) Nisem se učil.
- i) Slab profesor.
- j) Zdravstvene težave.

Drugi razlogi, da nisem bil dovolj pripravljen.

Pri vprašanju **Kako ocenjujete svojo pripravljenost pri posameznih maturitetnih predmetih?** so dijaki izbirali med tremi možnostmi: *Bil sem zelo dobro pripravljen*, *Bil sem primerno pripravljen* in *Nisem bil dovolj pripravljen*. Pri vseh predmetih so dijaki najpogosteje izbrali odgovor *Bil sem primerno pripravljen*, drugi najpogostejši odgovor je bil *Bil sem zelo dobro pripravljen*, najmanj pogost odgovor pa je bil *Nisem bil dovolj pripravljen* (**preglednica 5.1**). Izjema je slovenščina, kjer je bil drugi najpogostejši odgovor *Nisem bil dovolj pripravljen*, najmanj pogost odgovor pa *Bil sem zelo dobro pripravljen*.

Preglednica 5.1: *Kako ocenjujete svojo pripravljenost pri posameznih maturitetnih predmetih?*

	Bil sem zelo dobro pripravljen.		Bil sem primerno pripravljen.		Nisem bil dovolj pripravljen.	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	134	19,0 %	433	61,2 %	140	19,8 %
Matematika	223	31,5 %	308	43,6 %	176	24,9 %
Tuji jezik	255	36,1 %	361	51,1 %	91	12,9 %
Izbirni predmet 1	275	38,9 %	303	42,9 %	129	18,2 %
Izbirni predmet 2	255	36,1 %	320	45,3 %	132	18,7 %

Če so dijaki na vprašanje *Kako ocenjujete svojo pripravljenost pri posameznih maturitetnih predmetih?* odgovorili z *Nisem bil dovolj pripravljen*, so v nadaljevanju izbrali, zakaj niso bili dovolj pripravljeni (**preglednica 5.2**).

V **preglednici 5.2** so z barvami označene tri najpogostejše izbire pri posameznih predmetih: s temno sivo najpogostejši odgovor, s srednje sivo drugi najpogostejši odgovor in s svetlo sivo tretji najpogostejši odgovor.

Dijaki so med razlogi za nepripravljenost pri vseh posameznih maturitetnih predmetih najpogosteje izbrali odgovor *Nisem se učil*. Poleg tega so pogosteje izbirali tudi:

- *lenoba* (slovenščina, matematika, izbirna predmeta 1 in 2),
- *slab profesor* (slovenščina, tuji jezik, izbirni predmet 2),
- *premalo časa* (matematika, izbirni predmet 1),
- *preveč snovi* (slovenščina),
- *pretežka snov* (tuji jezik),
- *natrpan urnik izpitov* (izbirni predmet 1).

V vprašalnik so lahko dijaki zapisali tudi svoje razloge za nepripravljenost (razloge je zapisalo 51 dijakov od 707 oziroma 7,2 % vseh, ki so izpolnjevali anketo). Večinoma so navajali razloge, ki so jim bili pri izpolnjevanju že ponujeni. Več jih je zapisalo, da so imeli v šoli slabe priprave.

Preglednica 5.2: Zakaj niste bili dovolj pripravljeni?

	SLOVENŠČINA		MATEMATIKA		TUJI JEZIK	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
a) Lenoba.	23	16,4 %	22	12,5 %	10	11,0 %
b) Natrpan urnik izpitov.	4	2,9 %	16	9,1 %	6	6,6 %
c) Ne maram tega predmeta.	16	11,4 %	14	8,0 %	10	11,0 %
č) Ni omejitve vpisa.	5	3,6 %	6	3,4 %	5	5,5 %
d) Osebni problemi.	4	2,9 %	7	4,0 %	2	2,2 %
e) Premalo časa.	12	8,6 %	31	17,6 %	3	3,3 %
f) Pretežka snov.	2	1,4 %	13	7,4 %	12	13,2 %
g) Preveč snovi.	23	16,4 %	15	8,5 %	1	1,1 %
h) Nisem se učil.	25	17,9 %	34	19,3 %	21	23,1 %
i) Slab profesor.	23	16,4 %	10	5,7 %	15	16,5 %
j) Zdravstvene težave.	1	0,7 %	4	2,3 %	1	1,1 %
k) Brez odgovora	2	1,4 %	4	2,3 %	5	5,5 %
SKUPAJ	140		176		91	
	IZBIRNI PREDMET		IZBIRNI PREDMET 2			
	Število	Delež	Število	Delež		
a) Lenoba.	16	12,4 %	19	14,4 %		
b) Natrpan urnik izpitov.	16	12,4 %	15	11,4 %		
c) Ne maram tega predmeta.	1	0,8 %	5	3,8 %		
č) Ni omejitve vpisa.	8	6,2 %	6	4,5 %		
d) Osebni problemi	3	2,3 %	2	1,5 %		
e) Premalo časa.	16	12,4 %	16	12,1 %		
f) Pretežka snov.	5	3,9 %	4	3,0 %		
g) Preveč snovi.	18	14,0 %	15	11,4 %		
h) Nisem se učil.	21	16,3 %	25	18,9 %		
i) Slab profesor.	14	10,9 %	18	13,6 %		
j) Zdravstvene težave.	3	2,3 %	2	1,5 %		
k) Brez odgovora	8	6,2 %	5	3,8 %		
SKUPAJ	129		132			

6 Ustreznost maturitetne ocene

Ali menite, da dobljena ocena pri splošni maturi ustreza vašemu znanju?

- Ocena je nižja.
- Ocena ustreza.
- Ocena je višja.

Maturitetni predmeti

- 6.1 *Slovenščina oziroma prvi obvezni predmet*
- 6.2 *Matematika*
- 6.3 *Tuji jezik*
- 6.4 *Izbirni predmet 1*
- 6.5 *Izbirni predmet 2*

Z vprašanjem ***Ali menite, da dobljena ocena pri splošni maturi ustreza vašemu znanju?*** smo dijake spraševali po ustreznosti maturitetne ocene. Izbirali so lahko med tremi možnostmi: *Ocena je nižja*, *Ocena ustreza* in *Ocena je višja* in z več kakor 60 % so pri vseh maturitetnih predmetih izbrali odgovor *Ocena ustreza*. Odgovor *Ocena je višja* so dijaki izbrali najmanj pogosto, z najmanj odstotki (5,4 %) pri izbirnem predmetu 1 in z največ odstotki (6,2 %) pri slovenščini (**preglednica 6**).

Preglednica 6: *Ali menite, da dobljena ocena pri splošni maturi ustreza vašemu znanju?*

	Ocena je nižja.		Ocena ustreza.		Ocena je višja.	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	233	33,0 %	430	60,8 %	44	6,2 %
Matematika	222	31,4 %	445	62,9 %	40	5,7 %
Tuji jezik	127	18,0 %	537	76,0 %	43	6,1 %
Izbirni predmet 1	163	23,1 %	506	71,6 %	38	5,4 %
Izbirni predmet 2	173	24,5 %	494	69,9 %	40	5,7 %

7 Zahtevnost posameznih delov izpitov pri splošni maturi

Kako ocenjujete zahtevnost posameznih delov izpitov pri splošni maturi (pisni, ustni, praktični del)?

- Tega dela izpita ni.
- Nezahtevno.
- Primerno.
- Prezahtevno.

Maturitetni predmeti

- 7.1 Slovenščina oziroma prvi obvezni predmet
- 7.2 Matematika
- 7.3 Tuji jezik
- 7.4 Izbirni predmet 1
- 7.5 Izbirni predmet 2

Z vprašanjem **Kako ocenjujete zahtevnost posameznih izpitov na splošni maturi?** smo želeli izvedeti, kako dijaki ocenjujejo posamezne dele maturitetnih izpitov: pisni, ustni in praktični del (laboratorijske vaje ali seminarska naloga). Zahtevnost izpitov so dijaki ocenjevali na štiristopenjski lestvici (*Tega dela izpita ni*, *Nezahtevno*, *Primerno* in *Prezahtevno*).

Pri analizi nismo upoštevali odgovora *Tega dela izpita ni*, ker ni smiselno. Za pisni in za ustni del je prikazana analiza pri vseh predmetih, za praktični del pa samo pri izbirnem predmetu 1 in pri izbirnem predmetu 2. Analizo odgovorov dijakov, ki so opravljali izpit na OR oziroma VR, prikazujemo ločeno.

Ugotovitve o zahtevnosti pisnega dela veljajo za vse maturitetne predmete (**preglednica 7.1**):

1. Največ dijakov je zahtevnost pisnega dela ocenilo z odgovorom *Primerno* pri vseh predmetih.
2. Odgovor *Prezahtevno* je drugi najpogostejši odgovor.
3. Odgovor *Nezahtevno* je izbralo najmanj dijakov.

Preglednica 7.1: Slovenščina, matematika (OR, VR), tuji jezik (OR, VR), izbirni predmet 1 (OR, VR) in izbirni predmet 2 (OR, VR) – pisni del

Pisni del	1 – Nezahtevno		2 – Primerno		3 – Prezahtevno	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	40	5,7 %	522	73,9 %	144	20,4 %
Matematika – OR	42	9,0 %	267	57,3 %	157	33,7 %
Matematika – VR	31	12,9 %	152	63,3 %	57	23,8 %
Tuji jezik – OR	41	9,6 %	235	54,8 %	153	35,7 %
Tuji jezik – VR	36	13,0 %	194	70,0 %	47	17,0 %
Izbirni predmet 1 – OR	55	8,1 %	474	70,2 %	146	21,6 %
Izbirni predmet 1 – VR	2	6,5 %	27	87,1 %	2	6,5 %
Izbirni predmet 2 – OR	53	7,7 %	488	71,0 %	146	21,3 %
Izbirni predmet 2 – VR	4	21,1 %	11	57,9 %	4	21,1 %

Ugotovitve o zahtevnosti ustnega dela veljajo za vse maturitetne predmete (**preglednica 7.2**):

1. Največ dijakov (več kakor 60 % pri vseh predmetih) je zahtevnost ustnega dela ocenilo z odgovorom *Primerno*.
2. Druga najpogostejša izbira pri ustnem delu je pri vseh predmetih *Nezahtevno*, razen pri slovenščini in matematiki na VR, kjer je druga najpogostejša izbira *Prezahtevno*.

Preglednica 7.2: Slovenščina, matematika (OR, VR), tuji jezik (OR, VR), izbirni predmet 1 (OR, VR) in izbirni predmet 2 (OR, VR) – ustni del

Ustni del	1 – Nezahtevno		2 – Primerno		3 – Prezahtevno	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	71	10,1 %	466	66,1 %	168	23,8 %
Matematika – OR	57	12,2 %	352	75,4 %	58	12,4 %
Matematika – VR	31	12,9 %	190	79,2 %	19	7,9 %
Tuji jezik – OR	91	21,2 %	310	72,3 %	28	6,5 %
Tuji jezik – VR	85	30,7 %	189	68,2 %	3	1,1 %
Izbirni predmet 1 – OR	17	10,8 %	132	83,5 %	9	5,7 %
Izbirni predmet 1 – VR	3	10,3 %	26	89,7 %	0	0,0 %
Izbirni predmet 2 – OR	9	6,6 %	122	89,1 %	6	4,4 %
Izbirni predmet 2 – VR	4	26,7 %	9	60,0 %	2	13,3 %

Zelo malo je dijakov, ki so opravljali i) praktični del izpita in ii) izbirni predmet 1 ali 2 na VR in iii) ki so tudi izpolnili anketni vprašalnik (**preglednica 7.3**, obarvano s temno sivo), zato zanje ugotovitev posebej ne navajamo.

Iz odgovorov dijakov, ki so opravljali splošno maturo iz izbirnih predmetov na OR, ugotavljamo za praktični del podobno kakor za ustni del. Največ dijakov ocenjuje zahtevnost praktičnega dela z odgovorom *Primerno*, druga najpogostejša izbira pa je *Nezahtevno* (**preglednica 7.3**).

Preglednica 7.3: Izbirni predmet 1 (OR, VR) in izbirni predmet 2 (OR, VR) – praktični del

Praktični del	1 – Nezahtevno		2 – Primerno		3 – Prezahtevno	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Izbirni predmet 1 – OR	112	19,0 %	431	73,2 %	46	7,8 %
Izbirni predmet 1 – VR	0	0,0 %	5	100,0 %	0	0,0 %
Izbirni predmet 2 – OR	93	14,7 %	477	75,4 %	63	10,0 %
Izbirni predmet 2 – VR	1	12,5 %	6	75,0 %	1	12,5 %

8 Primerjava meril ocenjevanja na splošni maturi in v srednji šoli

Kako stroga se vam zdijo merila ocenjevanja na splošni maturi (SM) v primerjavi z merili ocenjevanja v srednji šoli (SŠ)?

- *Ocenjevanje na SM je strožje kot ocenjevanje v SŠ.*
- *Ocenjevanje na SM je primerljivo z ocenjevanjem v SŠ.*
- *Ocenjevanje na SM je manj strogo kot ocenjevanje v SŠ.*

Maturitetni predmeti

- 8.1 *Slovenščina oziroma prvi obvezni predmet*
- 8.2 *Matematika*
- 8.3 *Tuji jezik*
- 8.4 *Izbirni predmet 1*
- 8.5 *Izbirni predmet 2*

Merila za ocenjevanje se lahko pri predmetih na splošni maturi in v srednji šoli razlikujejo, zato nas je zanimalo, kaj o tem menijo dijaki. V anketnem vprašalniku so dijaki lahko izbrali eno od treh ponujenih trditev: *Ocenjevanje na SM je strožje kot ocenjevanje v SŠ* (1 – SM bolj strogo), *Ocenjevanje na SM je primerljivo z ocenjevanjem v SŠ* (2 – SM enako strogo) in *Ocenjevanje na SM je manj strogo kot ocenjevanje v SŠ* (3 – SM manj strogo). Njihove odgovore prikazuje **preglednica 8**. Najpogostejši odgovor, ki so ga dijaki izbirali pri vseh predmetih, je, da so merila za ocenjevanje na splošni maturi primerljiva z ocenjevanjem v srednji šoli, drugi najpogostejši odgovor pa se pri posameznih predmetih razlikuje: odgovor *Ocenjevanje na splošni maturi je bolj strogo kot ocenjevanje v srednji šoli* so dijaki izbirali pri slovenščini, tujem jeziku na OR in izbirnih predmetih 1 in 2 na OR, odgovor *Ocenjevanje na splošni maturi je manj strogo kot ocenjevanje v srednji šoli* pa pri vseh drugih predmetih.

Preglednica 8: Primerjava meril ocenjevanja na splošni maturi in v srednji šoli

	1 – SM bolj strogo		2 – SM enako strogo		3 – SM manj strogo	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	232	32,8 %	331	46,8 %	144	20,4 %
Matematika – OR	113	24,2 %	225	48,2 %	129	27,6 %
Matematika – VR	44	18,3 %	135	56,3 %	61	25,4 %
Tuji jezik – OR	100	23,3 %	237	55,2 %	92	21,4 %
Tuji jezik – VR	45	16,2 %	158	56,8 %	75	27,0 %
Izbirni predmet 1 – OR	146	21,6 %	410	60,7 %	120	17,8 %
Izbirni predmet 1 – VR	7	22,6 %	14	45,2 %	10	32,3 %
Izbirni predmet 2 – OR	160	23,3 %	392	57,0 %	136	19,8 %
Izbirni predmet 2 – VR	6	31,6 %	7	36,8 %	6	31,6 %

9 Zahtevnost notranjega dela izpita pri splošni maturi

Ocenite maturitetne predmete po zahtevnosti NOTRANJEGA dela izpita (ustni, praktični del) z ocenami od 1 (nezahteven) do 5 (zelo zahteven).

Maturitetni predmeti

- 9.1 Slovenščina oziroma prvi obvezni predmet
- 9.2 Matematika
- 9.3 Tuji jezik
- 9.4 Izbirni predmet 1
- 9.5 Izbirni predmet 2

Povprečno oceno in standardni odklon za zahtevnost notranjega dela izpita pri posameznih maturitetnih predmetih prikazuje **preglednica 9**. Dijakom se zdi, tako kakor lani, najzahtevnejši notranji del izpita pri slovenščini (povprečje 3,60), najmanj pa pri tujem jeziku na VR (povprečje 2,56).

Preglednica 9: Zahtevnost notranjega dela izpita (povprečna ocena in standardni odklon)

	Povprečna ocena	Standardni odklon
Slovenščina	3,60	1,09
Matematika – OR	3,30	1,05
Matematika – VR	3,36	1,06
Tuji jezik – OR	2,87	1,19
Tuji jezik – VR	2,56	1,07
Izbirni predmet 1 – OR	2,95	1,13
Izbirni predmet 1 – VR	2,71	1,01
Izbirni predmet 2 – OR	2,97	1,14
Izbirni predmet 2 – VR	3,05	1,08

10 Kriteriji ocenjevanja za notranji del izpita

Kakšno je vaše mnenje o kriterijih ocenjevanja notranjih delov izpitov (ustni, praktični del) pri posameznih maturitetnih predmetih?

- Kriteriji ocenjevanja so bili enaki za vse sošolce iz razreda.
- Kriteriji ocenjevanja so bili enaki za vse vrstnike z moje šole.
- Kriteriji ocenjevanja so bili enaki za vse vrstnike moje in drugih šol.

Maturitetni predmeti

10.1 Slovenščina oziroma prvi obvezni predmet (SLM)

10.2 Matematika (MAT OR, MAT VR)

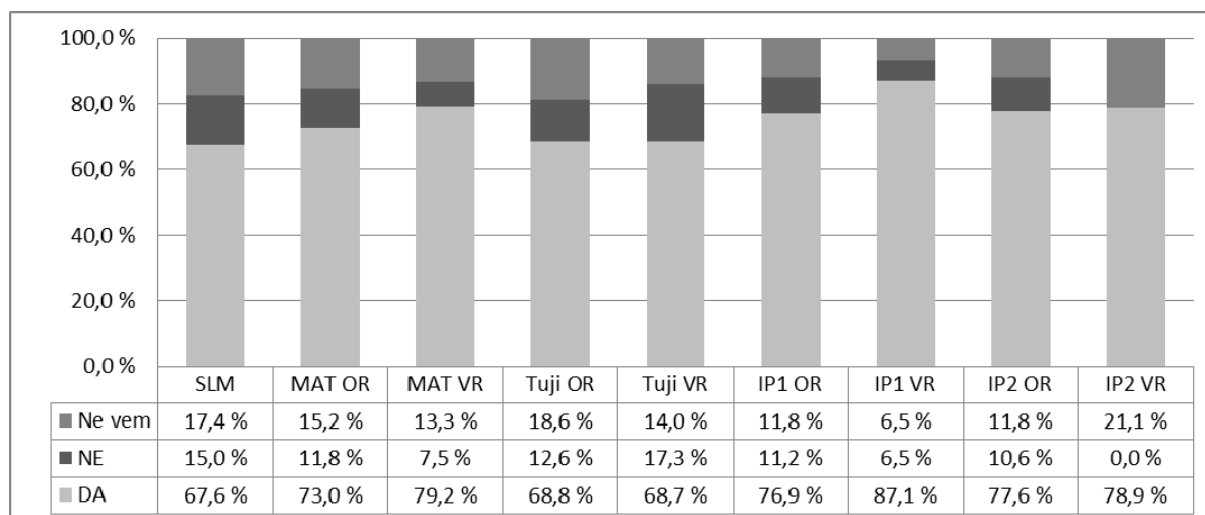
10.3 Tuji jezik (Tuji OR, Tuji VR)

10.4 Izbirni predmet 1 (IP1 OR, IP1 VR)

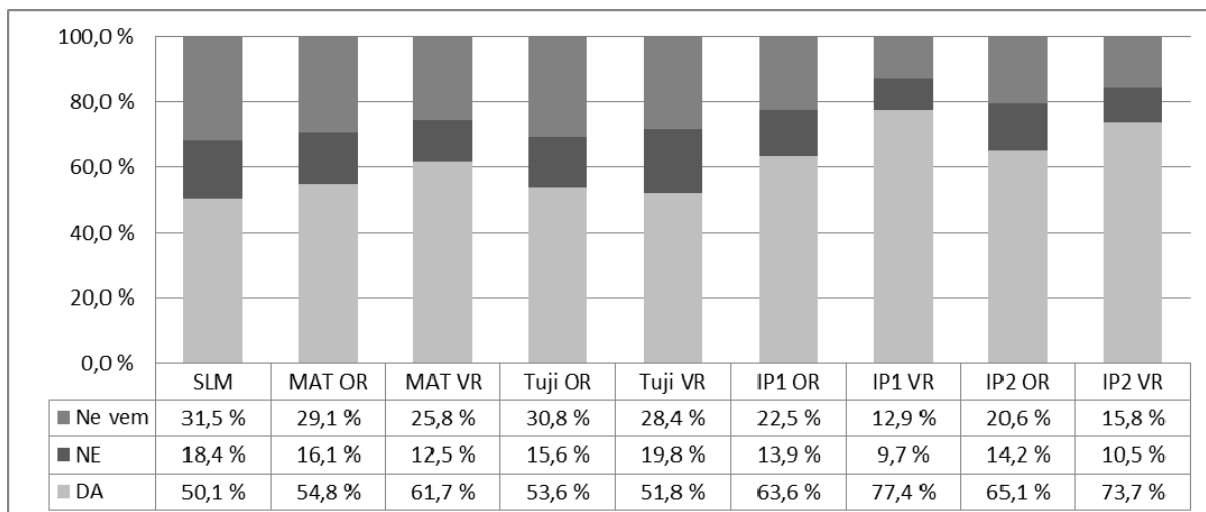
10.5 Izbirni predmet 2 (IP2 OR, IP2 VR)

Dijaki so kriterije ocenjevanja za notranje dele izpitov pri posameznih maturitetnih predmetih vrednotili z odgovori: *Da*, *Ne* in *Ne vem*. Zanimalo nas je dvoje: i) kakšne so razlike med kriteriji ocenjevanja pri posameznih maturitetnih predmetih (**slika 10.1**, **slika 10.2** in **slika 10.3**) in ii) kakšne so razlike v deležih odgovora *Da* o kriterijih ocenjevanja v razredu, na šoli in med šolami (**slika 10.4**). S slike 10.4 je razvidno, da se zdijo dijakom kriteriji ocenjevanja najobjektivnejši (najpravičnejši) v razredu, manj objektivni med razredi na šoli in še manj med različnimi šolami. Ugotovitev velja za vse maturitetne predmete (tudi v primeru, ko iz analize izločimo odgovor *Ne vem*). Med obveznimi predmeti se dijakom zdijo najobjektivnejši kriteriji ocenjevanja v razredu, med razredi na šoli in med različnimi šolami pri matematiki in tujih jezikih na VR, sledijo matematika in tuji jeziki na OR, najmanj objektivni pa se jim zdijo pri slovenščini.

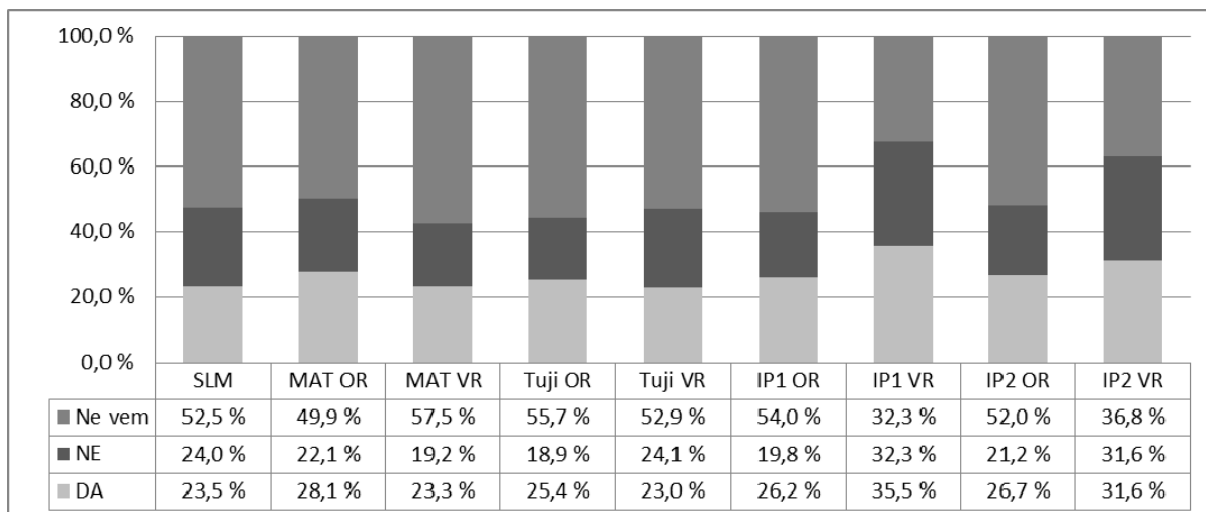
Slika 10.1: Kriteriji ocenjevanja so bili enaki za vse sošolce iz razreda.

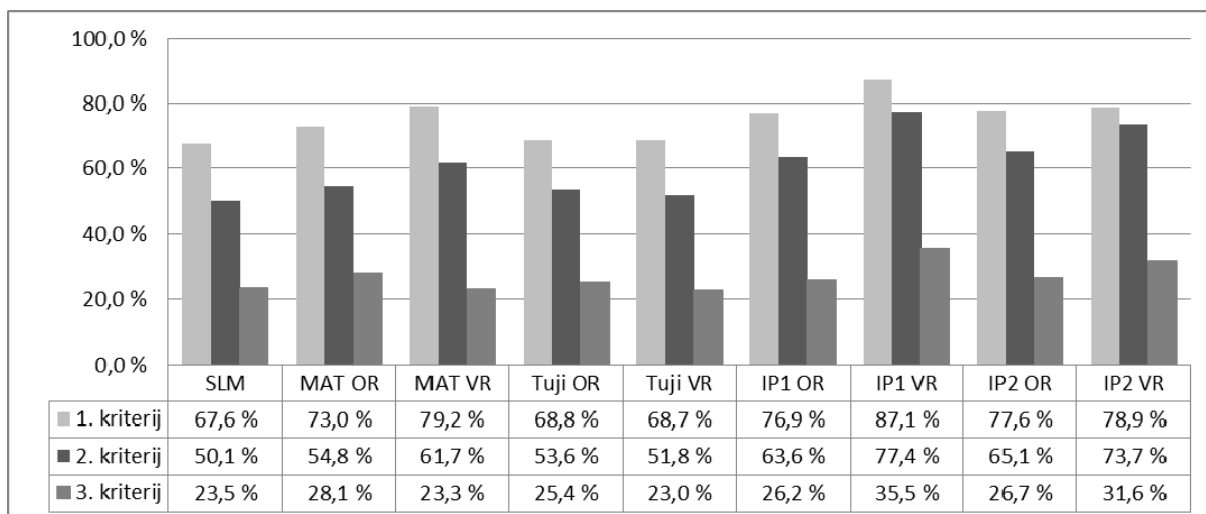
Slika 10.2: Kriteriji ocenjevanja so bili enaki za vse vrstnike z moje šole.

Slika 10.3: Kriteriji ocenjevanja so bili enaki za vse vrstnike moje in drugih šol.

Slika 10.4: Deleži odgovora *Da* o kriterijih ocenjevanja v razredu, na šoli in med šolami

11 Primerjava znanja pri notranjem in zunanjem delu izpita

Ali dosežene točke pri notranjem delu izpita (ustni, praktični del) bolje/slabše/enako odražajo vaše znanje kakor dosežene točke pri zunanjem delu izpita (pisni del)?

Odgovor za posamezni maturitetni predmet izberite s spustnega seznama (Bolje/Slabše/Enako).

Maturitetni predmeti

11.1 Slovenščina oziroma prvi obvezni predmet

11.2 Matematika

11.3 Tuji jezik

11.4 Izbirni predmet 1

11.5 Izbirni predmet 2

Dijake smo spraševali, kako dosežene točke pri notranjem delu odražajo njihovo znanje v primerjavi z doseženimi točkami pri zunanjem delu izpita (**preglednica 11**). Izbirali so lahko med tremi ponujenimi odgovori: dosežene točke pri notranjem delu izpita (ustni, praktični) bolje odražajo znanje kakor dosežene točke pri zunanjem delu izpita (pisni) – odgovor **Bolje**, dosežene točke pri notranjem delu izpita (ustni, praktični) enako odražajo znanje kakor dosežene točke pri zunanjem delu izpita (pisni) – odgovor **Enako**, dosežene točke pri notranjem delu izpita (ustni, praktični) slabše odražajo znanje kakor dosežene točke pri zunanjem delu izpita (pisni) – odgovor **Slabše**. Pri slovenščini je največ dijakov izbralo odgovor *Bolje* (40,5 %), pri vseh ostalih predmetih pa je bil najpogostejši odgovor *Enako*. Najmanj pogost odgovor pri vseh predmetih je bil, da dosežene točke pri notranjem delu izpita slabše odražajo znanje kakor pri zunanjem delu izpita.

Preglednica 11: Primerjava znanja po doseženih točkah pri notranjem in zunanjem delu izpita

	Bolje		Enako		Slabše	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	286	40,5 %	274	38,8 %	147	20,8 %
Matematika	263	37,2 %	335	47,4 %	109	15,4 %
Tuji jezik	240	33,9 %	383	54,2 %	84	11,9 %
Izbirni predmet 1	202	28,6 %	407	57,6 %	98	13,9 %
Izbirni predmet 2	220	31,1 %	386	54,6 %	101	14,3 %

12 Izbirne naloge pri pisnem delu izpita

12.1 *Kakšna je bila vaša strategija za izbiro nalog pri posameznem maturitetnem predmetu?*

- *Maturitetnega predmeta nisem opravljal.*
- *Prebral sem naloge in se vnaprej odločil, katere naloge naj mi ocenjevalec oceni.*
- *Reševal sem vse naloge in se na koncu odločil, katere naloge naj mi ocenjevalec oceni.*
- *Odločil sem se že prej, pred opravljanjem maturitetnega izpita.*

Maturitetni predmet z izbirnimi nalogami

- 12.1.1 *Slovenščina (esej)*
- 12.1.2 *Matematika VR (2. izpitna pola)*
- 12.1.3 *Fizika (2. izpitna pola)*
- 12.1.4 *Biologija (2. izpitna pola)*
- 12.1.5 *Biotehnologija (2. izpitna pola)*
- 12.1.6 *Elektrotehnika (2. izpitna pola)*
- 12.1.7 *Sociologija (1. izpitna pola)*
- 12.1.8 *Sociologija (2. izpitna pola)*
- 12.1.9 *Filozofija (1. izpitna pola)*
- 12.1.10 *Filozofija (2. izpitna pola)*
- 12.1.11 *Psihologija (1. izpitna pola)*
- 12.1.12 *Psihologija (2. izpitna pola)*
- 12.1.13 *Umetnostna zgodovina (1. izpitna pola)*
- 12.1.14 *Umetnostna zgodovina (2. izpitna pola)*

Pri nekaterih maturitetnih predmetih ima kandidat na izbiro več nalog, rešuje pa samo posamezne. Strategija reševanja pri maturitetnih predmetih z izbirnimi nalogami je prikazana v **preglednici 12.1**, pri čemer pomeni:

Trditev 1: Maturitetnega predmeta nisem opravljal.

Trditev 2: Prebral sem naloge in se vnaprej odločil, katere naloge naj mi ocenjevalec oceni.

Trditev 3: Reševal sem vse naloge in se na koncu odločil, katere naloge naj mi ocenjevalec oceni.

Trditev 4: Odločil sem se že prej, pred opravljanjem maturitetnega izpita.

Preglednica 12.1: Strategija za izbiro nalog pri maturitetnem predmetu

	Trditev 1	Trditev 2		Trditev 3		Trditev 4		Skupaj
	Število	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež	Število
Slovenščina	3	375	53,3 %	19	2,7 %	310	44,0 %	704
Matematika VR, 2. IP	471	184	78,0 %	48	20,3 %	4	1,7 %	236
Fizika, 2. IP	547	83	51,9 %	39	24,4 %	38	23,8 %	160
Biologija, 2. IP	569	58	42,0 %	78	56,5 %	2	1,4 %	138
Biotehnologija, 2. IP	692	6	40,0 %	9	60,0 %	0	0,0 %	15
Elektrotehnika, 2. IP	706	0	0,0 %	1	100,0 %	0	0,0 %	1
Sociologija, 1. IP	643	33	51,6 %	30	46,9 %	1	1,6 %	64
Sociologija, 2. IP	643	54	84,4 %	8	12,5 %	2	3,1 %	64
Filozofija, 1. IP	688	14	73,7 %	0	0,0 %	5	26,3 %	19
Filozofija, 2. IP	689	16	88,9 %	1	5,6 %	1	5,6 %	18
Psihologija, 1. IP	525	165	90,7 %	16	8,8 %	1	0,5 %	182
Psihologija, 2. IP	526	156	86,2 %	24	13,3 %	1	0,6 %	181
Umet. zgod., 1. IP	677	12	40,0 %	17	56,7 %	1	3,3 %	30
Umet. zgod., 2. IP	677	15	50,0 %	14	46,7 %	1	3,3 %	30

V analizo odgovorov pri strategiji za izbiro nalog pri maturitetnem predmetu ni bila vključena **trditev 1** (*Maturitetnega predmeta nisem opravljal.*); pogostost odgovorov je izražena v deležih glede na skupno število odgovorov na trditve 2, 3 in 4.

Za **trditev 2** so se dijaki najpogosteje odločali pri izpitnih polah za slovenščino, matematiko na VR, fiziko, sociologijo, filozofijo, psihologijo in umetnostno zgodovino (2. izpitna pola), za **trditev 3** pa najpogosteje pri izpitnih polah za biologijo, biotehnologijo, elektrotehniko in umetnostno zgodovino (1. izpitna pola). Večji delež dijakov, ki so se odločali za trditev 4 (nad 20 %), beležimo pri izpitnih polah iz slovenščine, fizike in filozofije (1. izpitna pola).

12.2 Ali vam je zaradi izbiranja nalog zmanjkalo časa za reševanje izpitne pole pri posameznem maturitetnem predmetu?

Označite enega od ponujenih odgovorov (DA ali NE).

Maturitetni predmet z izbirnimi nalogami

- 12.2.1 Slovenščina (esej)
- 12.2.2 Matematika VR (2. izpitna pola)
- 12.2.3 Fizika (2. izpitna pola)
- 12.2.4 Biologija (2. izpitna pola)
- 12.2.5 Biotehnologija (2. izpitna pola)
- 12.2.6 Elektrotehnika (2. izpitna pola)
- 12.2.7 Sociologija (1. izpitna pola)
- 12.2.8 Sociologija (2. izpitna pola)
- 12.2.9 Filozofija (1. izpitna pola)
- 12.2.10 Filozofija (2. izpitna pola)
- 12.2.11 Psihologija (1. izpitna pola)
- 12.2.12 Psihologija (2. izpitna pola)
- 12.2.13 Umetnostna zgodovina (1. izpitna pola)
- 12.2.14 Umetnostna zgodovina (2. izpitna pola)

Preglednica 12.2: Ali vam je zaradi izbiranja nalog zmanjkalo časa za reševanje izpitne pole pri maturitetnem predmetu?

	Odgovor DA		Skupaj
	Število	Delež	Število
Slovenščina	62	8,8 %	704
Matematika VR, 2. IP	46	19,5 %	236
Fizika, 2. IP	56	35,0 %	160
Biologija, 2. IP	13	9,4 %	138
Biotehnologija, 2. IP	0	0,0 %	15
Elektrotehnika, 2. IP	0	0,0 %	1
Sociologija, 1. IP	1	1,6 %	64
Sociologija, 2. IP	3	4,7 %	64
Filozofija, 1. IP	1	5,3 %	19
Filozofija, 2. IP	0	0,0 %	18
Psihologija, 1. IP	17	9,3 %	182
Psihologija, 2. IP	12	6,6 %	181
Umet. zgod., 1. IP	5	16,7 %	30
Umet. zgod., 2. IP	8	26,7 %	30

Največ dijakom je, podobno kot v preteklih dveh letih, zaradi izbiranja nalog zmanjkalo časa za reševanje izpitne pole pri fiziki (35,0 %; leta 2014: 33,1 %; leta 2013: 43,8 %), več kot 15 % dijakom pa je zmanjkovalo časa tudi pri matematiki na VR (29,5 %) in umetnostni zgodovini pri obeh izpitnih polah. Pri drugih predmetih je delež dijakov, ki jim je zmanjkovalo časa, manjši od 15 % (**preglednica 12.2**).

12.3 Kako težka je bila za vas izbira nalog pri posameznem maturitetnem predmetu z izbirnimi nalogami?

Zahtevnost izbire ocenite na lestvici od 1 do 5 , pri čemer 1 pomeni povsem brez težav, 5 pa zelo težka odločitev.

Maturitetni predmet z izbirnimi nalogami

- 12.3.1 Slovenščina (esej)
- 12.3.2 Matematika VR (2. izpitna pola)
- 12.3.3 Fizika (2. izpitna pola)
- 12.3.4 Biologija (2. izpitna pola)
- 12.3.5 Biotehnologija (2. izpitna pola)
- 12.3.6 Elektrotehnika (2. izpitna pola)
- 12.3.7 Sociologija (1. izpitna pola)
- 12.3.8 Sociologija (2. izpitna pola)
- 12.3.9 Filozofija (1. izpitna pola)
- 12.3.10 Filozofija (2. izpitna pola)
- 12.3.11 Psihologija (1. izpitna pola)
- 12.3.12 Psihologija (2. izpitna pola)
- 12.3.13 Umetnostna zgodovina (1. izpitna pola)
- 12.3.14 Umetnostna zgodovina (2. izpitna pola)

Preglednica 12.3 prikazuje povprečno oceno in standardni odklon za zahtevnost izbire nalog pri posameznem maturitetnem predmetu. Ocena 1 pomeni izbiro povsem brez težav, 5 pa zelo težko odločitev. Iz **preglednice 12.3** razberemo, da se zahtevnost izbire za dijake po predmetih precej razlikuje; najzahtevnejša odločitev (ocena nad 3) se kaže pri fiziki (3,16), biologiji (3,18) in umetnostni zgodovini (3,13 oz. 3,37), najmanj težavna (ocena pod 2) pa pri elektrotehniki (1,00; ocena enega samega dijaka) in pri 1. izpitni poli za filozofijo (1,74).

Preglednica 12.3: Težavnost izbire nalog (povprečna ocena in standardni odklon)

	Povprečna ocena	Standardni odklon
Slovenščina	2,02	1,19
Matematika VR, 2. IP	2,56	1,30
Fizika, 2. IP	3,16	1,24
Biologija, 2. IP	3,18	1,17
Biotehnologija, 2. IP	2,43	1,02
Elektrotehnika, 2. IP	1,00	
Sociologija, 1. IP	2,56	1,07
Sociologija, 2. IP	2,79	1,12
Filozofija, 1. IP	1,74	1,19
Filozofija, 2. IP	2,89	1,45
Psihologija, 1. IP	2,72	1,14
Psihologija, 2. IP	2,87	1,17
Umet. zgod., 1. IP	3,13	1,17
Umet. zgod., 2. IP	3,37	1,33

12.4 Zaradi česa ste se odločili za posamezne izbirne naloge?

Izberite enega ali več ponujenih odgovorov.

- *Izbral sem naloge, povezane z vsebinami, ki sem se jih največ učil.*
- *Izbral sem naloge, povezane z vsebinami, ki jih je v razredu učitelj najbolj predelal.*
- *Izbral sem naloge, povezane z vsebinami, ki so najbližje mojemu bodočemu študiju.*
- *Izbral sem naloge, ki naj bi jih najboljše rešil.*
- *Izbral sem naloge, ki so se mi zdele najlažje.*
- *Naloge sem izbral brez posebnega razmišljanja (po trenutnem navdihu).*
- *Drugo (zapišite).*

Dijaki so, podobno kot lani, najpogosteje izbirali naloge, za katere so menili, da jih bodo najboljše rešili (80,3 %; leta 2014: 77,3 %), pogosto pa tudi naloge, povezane z vsebinami, ki so se jih največ učili (63,5 %; leta 2014: 66,6 %), in tiste, ki so se jim zdele najlažje (58,7 %; leta 2014: 56,6 %). Razloge, ki dijakom niso bili ponujeni v izbiro, je zapisalo 14 dijakov (2,0 %) – med njimi je najpogosteje omenjeno, da so izbrali tiste naloge, ki so jih najboljše razumeli, in pa tiste naloge, ki so se jim zdele zanimive.

Preglednica 12.4: Razlogi za izbiro posameznih izbirnih nalog

RAZLOGI	Število	Delež
Izbral sem naloge, ki so bile povezane z vsebinami, ki sem se jih največ učil.	449	63,5 %
Izbral sem naloge, ki so bile povezane z vsebinami, ki jih je v razredu učitelj najbolj predelal.	210	29,7 %
Izbral sem naloge, ki so bile povezane z vsebinami, ki so najbolj povezane z mojim bodočim študijem.	39	5,5 %
Izbral sem naloge, ki naj bi jih najboljše rešil.	568	80,3 %
Izbral sem naloge, ki so se mi zdele najlažje.	415	58,7 %
Naloge sem izbral brez posebnega razmišljanja (po trenutnem navdihu).	40	5,7 %
Drugo (zapišite drugo).	14	2,0 %

12.5 Ali bi izbrali iste izbirne naloge, če bi ponovno opravljali maturitetni izpit?
Označite enega od ponujenih odgovorov (DA ali NE).

Maturitetni predmet z izbirnimi nalogami

- 12.5.1 Slovenščina (esej)
- 12.5.2 Matematika VR (2. izpitna pola)
- 12.5.3 Fizika (2. izpitna pola)
- 12.5.4 Biologija (2. izpitna pola)
- 12.5.5 Biotehnologija (2. izpitna pola)
- 12.5.6 Elektrotehnika (2. izpitna pola)
- 12.5.7 Sociologija (1. izpitna pola)
- 12.5.8 Sociologija (2. izpitna pola)
- 12.5.9 Filozofija (1. izpitna pola)
- 12.5.10 Filozofija (2. izpitna pola)
- 12.5.11 Psihologija (1. izpitna pola)
- 12.5.12 Psihologija (2. izpitna pola)
- 12.5.13 Umetnostna zgodovina (1. izpitna pola)
- 12.5.14 Umetnostna zgodovina (2. izpitna pola)

Če ste označili NE, pojasnite svoj odgovor.

Večina dijakov bi izbrala iste izbirne naloge pri vseh maturitetnih predmetih z izbirnimi nalogami, če bi ponovno opravljali maturitetni izpit. Drugače bi se jih največ (nad 10 %) odločilo pri fiziki (18,1 %) in pri 2. izpitni poli za filozofijo (11,1 %).

Preglednica 12.5: Ali bi izbrali iste izbirne naloge, če bi ponovno opravljali maturitetni izpit?

	Odgovor DA		Odgovor NE		Brez odgovora		Skupaj
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež	
Slovenščina	690	98,0 %	12	1,7 %	2	0,3 %	704
Matematika VR, 2. IP	220	93,2 %	15	6,4 %	1	0,4 %	236
Fizika, 2. IP	130	81,3 %	29	18,1 %	1	0,6 %	160
Biologija, 2. IP	130	94,2 %	6	4,3 %	2	1,4 %	138
Biotehnologija, 2. IP	15	100,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	15
Elektrotehnika, 2. IP	1	100,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	1
Sociologija, 1. IP	61	95,3 %	3	4,7 %	0	0,0 %	64
Sociologija, 2. IP	59	92,2 %	3	4,7 %	2	3,1 %	64
Filozofija, 1. IP	18	94,7 %	1	5,3 %	0	0,0 %	19
Filozofija, 2. IP	15	83,3 %	2	11,1 %	1	5,6 %	18
Psihologija, 1. IP	173	95,1 %	7	3,8 %	2	1,1 %	182
Psihologija, 2. IP	172	95,0 %	6	3,3 %	3	1,7 %	181
Umet. zgod., 1. IP	30	100,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	30
Umet. zgod., 2. IP	30	100,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	30

13 Izvedba splošne mature

Kako ocenjujete izvedbo splošne mature pri posameznih maturitetnih predmetih (čas pisanja, prostor, odnos nadzornih učiteljev, navodila za potek izpita)?

Maturitetni predmeti

13.1 Slovenščina oziroma prvi obvezni predmet

13.2 Matematika

13.3 Tuji jezik

13.4 Izbirni predmet 1

13.5 Izbirni predmet 2

Večinoma so mnenja dijakov o izvedbi splošne mature pozitivna.

Čas pisanja pri posameznih predmetih največ dijakov ocenjuje kot ravno prav dolg (več kakor 55 %; **preglednica 13.1**) – pozornost vzbujata slovenščina in tuji jezik, kjer jih je nad 30 % odgovarjalo, da je čas pisanja prekratek (slovenščina: 34,1 %; leta 2014: 46,3 %, tuji jeziki: 36,2 %; leta 2014: 38,9 %). Da je prostor ustrezen, jih odgovarja večina (nad 94 % pri vseh predmetih; **preglednica 13.2**), odnos nadzornih učiteljev pa korekten ali zelo korekten (nad 97 % pri vseh predmetih; **preglednica 13.3**). Skoraj vsem so tudi jasna navodila za potek izpita (nad 95 % pri vseh predmetih; **preglednica 13.4**).

Preglednica 13.1: Čas pisanja

	Predolg		Prekratek		Ravno prav dolg	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	24	3,4 %	241	34,1 %	442	62,5 %
Matematika	92	13,0 %	191	27,0 %	424	60,0 %
Tuji jezik	59	8,3 %	256	36,2 %	392	55,4 %
Izbirni predmet 1	167	23,6 %	98	13,9 %	442	62,5 %
Izbirni predmet 2	184	26,0 %	86	12,2 %	437	61,8 %

Preglednica 13.2: Prostor

	Ustrezen		Neustrezen	
	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	673	95,2 %	34	4,8 %
Matematika	673	95,2 %	34	4,8 %
Tuji jezik	670	94,8 %	37	5,2 %
Izbirni predmet 1	680	96,2 %	27	3,8 %
Izbirni predmet 2	683	96,6 %	24	3,4 %

Preglednica 13.3: Odnos nadzornih učiteljev

	Korekten		Nekorekten		Zelo korekten	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	281	39,7 %	8	1,1 %	418	59,1 %
Matematika	278	39,3 %	12	1,7 %	417	59,0 %
Tuji jezik	280	39,6 %	15	2,1 %	412	58,3 %
Izbirni predmet 1	271	38,3 %	20	2,8 %	416	58,8 %
Izbirni predmet 2	276	39,0 %	18	2,5 %	413	58,4 %

Preglednica 13.4: Navodila za potek izpita

	Jasna		Nejasna	
	Število	Delež	Število	Delež
Slovenščina	683	96,6 %	24	3,4 %
Matematika	701	99,2 %	6	0,8 %
Tuji jezik	677	95,8 %	30	4,2 %
Izbirni predmet 1	678	95,9 %	29	4,1 %
Izbirni predmet 2	690	97,6 %	17	2,4 %

14 Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi

Katera dva dejavnika sta najbolj vplivala na vašo odločitev za 1. in 2. izbirni predmet na splošni maturi?

14.1 Prvi dejavnik

14.2 Drugi dejavnik

14.3 Kateri drugi dejavniki so še vplivali na vašo odločitev za izbirne predmete?
(Če nimate pripomb, pustite polje prazno.)

Na odločitev za izbirne predmete na maturi vplivajo različni dejavniki. Nekatere smo dijakom ponudili v izbor: *dobra ocena, nadaljnji študij, nezahtevnost predmeta, predhodna priporočila, profesor, splošna razgledanost in zanimanje za predmet.*

Dijaki so lahko izmed navedenih dejavnikov izbrali po dva za izbirni predmet 1 in po dva za izbirni predmet 2, imeli pa so tudi možnost, da dejavnike, ki so vplivali na odločitev za izbirne predmete, zapišejo sami. V **preglednici 14**, kjer sta sta izbirna predmeta 1 in 2 združena, so za vsak izbirni predmet prikazani število in delež dejavnikov, ki so vplivali na odločitve dijakov za izbirne predmete.

Ugotovimo lahko, da je največ dijakov, ki so izpolnili anketni vprašalnik, najpogosteje izbralo dejavnik *zanimanje za predmet* (36,6 %), sledijo *nadaljnji študij* (20,4 %), *splošna razgledanost* (12,4 %), *dobra ocena* (9,9 %), *profesor* (8,9 %), *nezahtevnost predmeta* (7,1 %) in *predhodna priporočila* (4,1 %). Pogostejše izbire pri posameznih predmetih (nad 20 %) so v **preglednici 14** označene s sivo.

Pri vseh predmetih razen pri italijanščini, angleščini, teoriji in zgodovini drame in gledališča je bil najpogosteje izbran dejavnik *zanimanje za predmet*. Pri italijanščini so dijaki najpogosteje izbrali dejavnik *dobra ocena*, ki je bil pogosto izbran dejavnik tudi pri angleščini. Pri angleščini je bil najpogosteje izbran dejavnik *nezahtevnost predmeta*, ki so ga pogosto izbrali tudi pri likovni teoriji. Za dejavnik *nadaljnji študij* so se dijaki pogosto odločali pri naravoslovnih predmetih (fiziki, biologiji in kemiji), biotehnologiji, informatiki, glasbi, teoriji in zgodovini drame in gledališča, mehaniki, elektrotehniki in materialih. Pri nekaterih družboslovno-humanističnih predmetih (geografiji, zgodovini in filozofiji) ter ruščini so dijaki pogosto izbrali dejavnik *splošna razgledanost*, pri umetnostni zgodovini in teoriji in zgodovini drame in gledališča pa dejavnik *profesor*.

V vprašalnik so lahko dijaki zapisali tudi svoje dejavnike, ki so vplivali na njihovo odločitev za izbirne predmete. Razloge je zapisalo 75 dijakov od 707 oziroma 10,6 % vseh, ki so izpolnjevali anketo. Večinoma so navajali razloge, ki so jim bili pri izpolnjevanju že ponujeni, poleg teh pa še: *omejene možnosti za izbiro drugih predmetov*, *nezanimanje za druge predmete*, *znanje in razumevanje predmeta*, *uporabnost predmeta*, *možnosti pridobivanja dodatnega znanja*, *zaradi nujne kombinacije enega družboslovnega in enega naravoslovnega predmeta* ter *zaradi nujne izbire enega od naravoslovnih predmetov*.

Preglednica 14: Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi (število in delež)

Izbirni predmeti 1 in 2	Dobra ocena	Nadaljnji študij	Nezahtevnost predmeta	Predhod. priporočila	Profesor	Splošna razgled.	Zanimanje za predmet	Brez odgovora	Skupaj
Italijanščina	4	1	2	0	0	2	3	0	12
	33,3 %	8,3 %	16,7 %	0,0 %	0,0 %	16,7 %	25,0 %	0,0 %	100,0 %
Angleščina	7	3	9	2	0	5	6	0	32
	21,9 %	9,4 %	28,1 %	6,3 %	0,0 %	15,6 %	18,8 %	0,0 %	100,0 %
Nemščina	16	17	15	5	7	16	32	0	108
	14,8 %	15,7 %	13,9 %	4,6 %	6,5 %	14,8 %	29,6 %	0,0 %	100,0 %
Francoščina	6	4	0	0	3	4	15	0	32
	18,8 %	12,5 %	0,0 %	0,0 %	9,4 %	12,5 %	46,9 %	0,0 %	100,0 %
Latinščina	3	3	4	2	2	3	13	0	30
	10,0 %	10,0 %	13,3 %	6,7 %	6,7 %	10,0 %	43,3 %	0,0 %	100,0 %
Španščina	10	13	6	2	8	3	28	0	70
	14,3 %	18,6 %	8,6 %	2,9 %	11,4 %	4,3 %	40,0 %	0,0 %	100,0 %
Ruščina	0	1	0	1	0	2	4	0	8
	0,0 %	12,5 %	0,0 %	12,5 %	0,0 %	25,0 %	50,0 %	0,0 %	100,0 %
Fizika	30	103	15	7	25	23	117	0	320
	9,4 %	32,2 %	4,7 %	2,2 %	7,8 %	7,2 %	36,6 %	0,0 %	100,0 %
Biologija	13	96	3	3	19	21	121	0	276
	4,7 %	34,8 %	1,1 %	1,1 %	6,9 %	7,6 %	43,8 %	0,0 %	100,0 %
Kemija	48	154	24	15	32	21	164	4	462
	10,4 %	33,3 %	5,2 %	3,2 %	6,9 %	4,5 %	35,5 %	0,9 %	100,0 %
Biotehnologija	4	7	1	3	3	2	11	1	32
	12,5 %	21,9 %	3,1 %	9,4 %	9,4 %	6,3 %	34,4 %	3,1 %	100,0 %
Informatika	5	21	8	3	3	13	25	0	78
	6,4 %	26,9 %	10,3 %	3,8 %	3,8 %	16,7 %	32,1 %	0,0 %	100,0 %

Preglednica 14: Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi (število in delež)

Izbirni predmeti 1 in 2	Dobra ocena	Nadaljnji študij	Nezahtevnost predmeta	Predhod. priporočila	Profesor	Splošna razgled.	Zanimanje za predmet	Brez odgovora	Skupaj
Geografija	36	31	46	28	34	94	134	5	408
	8,8 %	7,6 %	11,3 %	6,9 %	8,3 %	23,0 %	32,8 %	1,2 %	100,0 %
Zgodovina	23	27	10	7	29	48	83	1	228
	10,1 %	11,8 %	4,4 %	3,1 %	12,7 %	21,1 %	36,4 %	0,4 %	100,0 %
Sociologija	14	14	16	5	20	24	35	0	128
	10,9 %	10,9 %	12,5 %	3,9 %	15,6 %	18,8 %	27,3 %	0,0 %	100,0 %
Filozofija	0	4	3	1	3	10	17	0	38
	0,0 %	10,5 %	7,9 %	2,6 %	7,9 %	26,3 %	44,7 %	0,0 %	100,0 %
Psihologija	49	43	22	16	37	38	159	2	366
	13,4 %	11,7 %	6,0 %	4,4 %	10,1 %	10,4 %	43,4 %	0,5 %	100,0 %
Likovna teorija	1	3	4	3	0	2	5	0	18
	5,6 %	16,7 %	22,2 %	16,7 %	0,0 %	11,1 %	27,8 %	0,0 %	100,0 %
Umet. zgodovina	2	5	2	4	12	11	22	2	60
	3,3 %	8,3 %	3,3 %	6,7 %	20,0 %	18,3 %	36,7 %	3,3 %	100,0 %
Glasba	1	7	0	1	1	1	9	0	20
	5,0 %	35,0 %	0,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %	45,0 %	0,0 %	100,0 %
Sodobni ples	1	0	1	1	1	1	1	0	6
	16,7 %	0,0 %	16,7 %	16,7 %	16,7 %	16,7 %	16,7 %	0,0 %	100,0 %
Drama	0	1	0	0	1	0	0	0	2
	0,0 %	50,0 %	0,0 %	0,0 %	50,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %
Ekonomija	4	11	5	6	12	6	22	0	66
	6,1 %	16,7 %	7,6 %	9,1 %	18,2 %	9,1 %	33,3 %	0,0 %	100,0 %
Mehanika	2	3	2	0	0	1	4	0	12
	16,7 %	25,0 %	16,7 %	0,0 %	0,0 %	8,3 %	33,3 %	0,0 %	100,0 %

Preglednica 14: Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi (število in delež)

Izbirni predmeti 1 in 2	Dobra ocena	Nadaljnji študij	Nezahtevnost predmeta	Predhod. priporočila	Profesor	Splošna razgled.	Zanimanje za predmet	Brez odgovora	Skupaj
Elektrotehnika	0	1	0	0	0	0	1	0	2
	0,0 %	50,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	50,0 %	0,0 %	100,0 %
Računalništvo	2	2	2	1	1	0	4	0	12
	16,7 %	16,7 %	16,7 %	8,3 %	8,3 %	0,0 %	33,3 %	0,0 %	100,0 %
Materiali	0	1	0	0	0	0	1	0	2
	0,0 %	50,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	50,0 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	281	576	200	116	253	351	1036	15	2828
	9,9 %	20,4 %	7,1 %	4,1 %	8,9 %	12,4 %	36,6 %	0,5 %	100,0 %

15 Dejavnosti pri pripravi na splošno maturo

V kolikšnem deležu so učitelji izvajali posamezne aktivnosti pri pripravi na splošno maturo?

- 15.1 Učitelji so nas spodbujali k utrjevanju naučenih podatkov, definicij, formul in dejstev.
- 15.2 Učitelji so nas spodbujali k utrjevanju naučenih razlag, interpretacij in postopkov.
- 15.3 Učitelji so nas spodbujali k rutinskemu reševanju uporabnih nalog in problemov.
- 15.4 Učitelji so nas spodbujali k uporabi naučenega in k navajanju svojih lastnih primerov.
- 15.5 Učitelji so nas spodbujali k samostojnemu zastavljanju in reševanju problemov oziroma k samostojnemu in kritičnemu oblikovanju svojih lastnih sodb.

Pri vprašanju ***V kolikšnem deležu so učitelji izvajali posamezne aktivnosti pri pripravi na splošno maturo?*** so dijaki z odstotki od 0 do 100 ocenjevali posamezne dejavnosti, ki so jih učitelji izvajali pri pripravi na splošno maturo.

Dijaki posamezne dejavnosti učiteljev pri izvajanju priprav na splošno maturo ocenjujejo s podobnimi odstotki (**preglednica 15**); najvišje povprečje v odstotkih je za odgovor 15.1 (22,6 %), najnižje pa za odgovora 15.4 in 15.5 (18,2 %).

Preglednica 15: Povprečne vrednosti posameznih dejavnosti v odstotkih

Posamezne dejavnosti (upoštevani odgovori)	Odstotek
15.1 Učitelji so nas spodbujali k utrjevanju naučenih podatkov ...	22,6 %
15.2 Učitelji so nas spodbujali k utrjevanju naučenih razlag ...	20,1 %
15.3 Učitelji so nas spodbujali k rutinskemu reševanju ...	20,9 %
15.4 Učitelji so nas spodbujali k uporabi naučenega ...	18,2 %
15.5 Učitelji so nas spodbujali k samostojnemu zastavljanju ...	18,2 %
Skupaj	100,0 %

16 Instrukcije

16.1 Ali ste zaradi priprav na splošno maturo v 3. in 4. letniku poiskali pomoč inštruktorja?

- Da.
- Ne.

16.2 Izberite (največ tri) predmete, pri katerih ste imeli instrukcije.

- Predmet 1
- Predmet 2
- Predmet 3

16.3 Zakaj ste imeli instrukcije?

- Da popravim negativno oceno.
- Da izboljšam pozitivno oceno.
- Da popravim negativno in izboljšam pozitivno oceno.

16.4 Koliko ur instrukcij skupaj ste imeli v 3. letniku?

- V 3. letniku nisem imel instrukcij.
- 15 ur ali manj.
- Od 16 do 30 ur.
- 31 ur ali več.

16.5 Koliko ur instrukcij skupaj ste imeli v 4. letniku?

- V 4. letniku nisem imel instrukcij.
- 15 ur ali manj.
- Od 16 do 30 ur.
- 31 ur ali več.

16.1 V 3. in v 4. letniku je pomoč inštruktorja poiskalo 129 anketiranih dijakov (18,2 %; leta 2014: 20,1 %).

Odgovori	Število	Odstotek
DA	129	18,2 %
NE	578	81,8 %
Skupaj	707	100,0 %

16.2 Dijaki so imeli največ inštrukcij pri matematiki (98 oziroma 13,9 % glede na število anketiranih).

Predmeti	Predmet 1	Predmet 2	Predmet 3	Skupaj
Brez odgovora	581	672	697	
Angleščina	33	3		36
Fizika	3	5	2	10
Francoščina	1			1
Kemija	2	2	1	5
Matematika	81	13	4	98
Mehanika		1		1
Nemščina	1	3	1	5
Slovenščina	5	7	2	14
Španščina		1		1
Skupaj	707	707	707	171

16.3 Zakaj ste imeli inštrukcije?

Največ je takšnih dijakov, ki so imeli inštrukcije, da bi izboljšali pozitivno oceno (9,1 %), manj pa tistih, ki bi želeli popraviti negativno in izboljšali pozitivno oceno (5,0 %) oziroma popravili negativno oceno (3,8 %).

Odgovori	Število	Odstotek
Brez odgovora.	581	82,2%
Da popravim negativno oceno.	27	3,8%
Da izboljšam pozitivno oceno.	64	9,1%
Da popravim negativno in izboljšam pozitivno oceno.	35	5,0%
Skupaj	707	100,0%

16.4 V 3. letniku je imelo največ dijakov od 16 do 30 ur inštrukcij (5,7 %).

Odgovori	Število	Odstotek
Brez odgovora.	581	82,2%
V 3. letniku jih nisem imel.	28	4,0%
15 ur ali manj.	35	5,0%
Od 16 do 30 ur.	40	5,7%
31 ur ali več.	23	3,3%
Skupaj	707	100,0%

16.5 Koliko ur inštrukcij skupaj ste imeli v 4. letniku?

V 4. letniku je imelo največ dijakov po 31 ur ali več inštrukcij (6,4 %).

Odgovori	Število	Odstotek
Brez odgovora.	581	82,2%
V 4. letniku nisem imel inštrukcij.	7	1,0%
15 ur ali manj.	44	6,2%
Od 16 do 30 ur.	30	4,2%
31 ur ali več.	45	6,4%
Skupaj	707	100,0%

SKLEP

Anketa za dijake, ki se udeležujejo splošne mature v spomladanskem izpitnem roku, se izvaja že deseto leto. V letu 2015 jo je izpolnilo 707 dijakov, to pomeni 11,0 % tistih, ki so splošno maturo 2015 v celoti opravljali v spomladanskem izpitnem roku (6434 dijakov). V letošnjem letu je delež sodelujočih dijakov v anketi manjši kakor v preteklih štirih letih.

Primerjava vzorca dijakov, ki so izpolnili anketo, in populacije dijakov na spomladanski splošni maturi pokaže, da je v vzorcu glede na populacijo večji delež dijakov z gimnazij in večji delež žensk. Pri tujih jezikih je delež dijakov s francoščino nekoliko večji, z angleščino nekoliko manjši, pri drugih tujih jezikih pa sta deleža primerljiva. V anketiranem vzorcu je tudi nekoliko večji delež dijakov pri tujih jezikih (latinščina, španščina) in naravoslovnih predmetih (fizika, biologija, kemija) pri izbirnih predmetih, delež dijakov pri predmetih na VR in delež dijakov z boljšimi povprečnimi ocenami pri splošni maturi in v 4. letniku, razen pri izbirnih predmetih 1 in 2 na VR pri splošni maturi. Manjši pa je delež dijakov z izbirnimi predmeti dijakov pri družboslovno-humanističnih predmetih (geografija, zgodovina, sociologija in psihologija), dijakov s predmeti na OR ter s slabšimi povprečnimi ocenami na spomladanski splošni maturi in v 4. letniku.

Mnenja dijakov o splošni maturi so bolj pozitivna kakor negativna.

Pripravljenost na maturitetne predmete so dijaki pri vseh predmetih najpogosteje ocenjevali z odgovorom *Bil sem primerno pripravljen*, manj je bilo tistih z oceno *Bil sem zelo dobro pripravljen* in še manj z oceno *Nisem bil dovolj pripravljen*. Izjema je slovenščina, kjer je bil drugi najpogostejši odgovor *Nisem bil dovolj pripravljen*, najmanj pogost odgovor pa *Bil sem zelo dobro pripravljen*. Vzroke za slabšo pripravljenost najpogosteje pripisujejo lenobi, slabemu profesorju, času, ki ga je bilo premalo, prevelikemu obsegu, pretežki snovi in natrpanemu urniku izpitov.

Največ dijakov pri vseh maturitetnih predmetih (več kakor 60 %) meni, da dosežena ocena na splošni maturi ustreza njihovem znanju.

Tudi zahtevnost izpitov (pisni, ustni in praktični del) se največ dijakom zdi primerna. Druge najpogostejše izbire se pri pisnem in pri notranjem delu (ustni in praktični del) razlikujejo: pri pisnem delu je druga izbira odgovor *Prezahtevno*, pri internem pa *Nezahtevno*. Izjemi sta ustna dela pri slovenščini in matematiki na VR, kjer sta drugi najpogostejši izbiri *Prezahtevno*.

Merila za ocenjevanje se lahko pri predmetih na splošni maturi in v srednji šoli razlikujejo. Najpogostejši odgovor, ki so ga dijaki izbirali pri vseh predmetih, je, da so merila za ocenjevanje na splošni maturi primerljiva z ocenjevanjem v srednji šoli.

Zahtevnost notranjega dela izpita (ustni in praktični del) so dijaki ocenjevali z ocenami od 1 (nezahteven) do 5 (zelo zahteven). Dijakom se zdi najzahtevnejši notranji del pri slovenščini (povprečje 3,60), najmanj pa pri tujem jeziku na VR (povprečje 2,56). Tudi odgovori na vprašanje, kako dosežene točke pri notranjem delu izpita odražajo znanje dijakov v

primerjavi z doseženimi točkami pri zunanjem delu izpita, kažejo na pomembnost notranjega dela pri slovenščini (ustni del), saj pri tem predmetu največ dijakov odgovarja, da se njihovo znanje bolje odraža v doseženih točkah pri notranjem kakor v doseženih točkah pri zunanjem delu izpita. Pri drugih maturitetnih predmetih je najpogostejši odgovor, da dosežene točke pri notranjem delu izpita odražajo enako znanje kot dosežene točke pri zunanjem delu izpita.

Odgovori dijakov o kriterijih ocenjevanja za notranje dele izpitov pri posameznih maturitetnih predmetih se nanašajo na objektivnost ocenjevanja znotraj razreda, na šoli in med šolami. Največ dijakov meni, da je objektivnost ocenjevanja največja v razredu, najmanjša pa med šolami. Med obveznimi predmeti se dijakom zdijo najobjektivnejši kriteriji ocenjevanja v razredu, med razredi na šoli in med različnimi šolami pri matematiki in tujih jezikih na VR, sledijo matematika in tuji jeziki na OR, najmanj objektivni pa pri slovenščini.

Pri nekaterih maturitetnih predmetih ima kandidat na izbiro več nalog, rešuje pa samo posamezne (esej pri slovenščini, matematika na VR, 2. izpitna pola pri fiziki, 2. izpitna pola pri biologiji, 2. izpitna pola pri biotehnologiji, 2. izpitna pola pri elektrotehnik, 1. in 2. izpitna pola pri sociologiji, 1. in 2. izpitna pola pri filozofiji, 1. in 2. izpitna pola pri psihologiji ter 1. in 2. izpitna pola pri umetnostni zgodovini). Strategija reševanja se pri predmetih z izbirnimi nalogami razlikuje: pri izpitnih polah za slovenščino, matematiko na VR, fiziko, sociologijo, filozofijo, psihologijo in pri 2. izpitni poli za umetnostno zgodovino največ dijakov najprej prebere naloge in se vnaprej odloči, katere naj jim ocenjevalec ocenjuje, pri izpitnih polah za biologijo, biotehnologijo, elektrotehniko in pri 1. izpitni poli za umetnostno zgodovino pa največ dijakov rešuje vse naloge in se na koncu odloči, katere naj jim ocenjevalec ocenjuje. Večji delež dijakov (nad 20 %), ki se za izbirne naloge odloči že pred opravljanjem maturitetnega izpita, beležimo pri izpitnih polah za slovenščino, fiziko in pri 1. izpitni poli za filozofijo. Največ dijakom je, podobno kot v preteklih dveh letih, zaradi izbiranja nalog zmanjkalo časa za reševanje izpitne pole pri fiziki (35,0 %; leta 2014: 33,1 %; leta 2013: 43,8 %), več kot 15 % dijakom pa je zmanjkovalo časa tudi pri matematiki na VR (29,5 %) in umetnostni zgodovini pri obeh izpitnih polah. Pri drugih predmetih je delež dijakov, ki jim je zmanjkovalo časa, manjši od 15 %. Največjo zahtevnost izbire nalog za dijake predstavljajo naloge pri fiziki (3,16), biologiji (3,18) in obeh izpitnih polah za umetnostno zgodovino (3,13 oz. 3,37). Gledano na vse predmete so dijaki najpogosteje izbirali naloge, za katere so menili, da jih bodo najbolje rešili, pogosto pa tudi tiste, ki so bile povezane z vsebinami, ki so se jih največ učili, in tiste, ki so se jim zdele najlažje. Večina dijakov bi pri ponovnem opravljanju maturitetnega izpita izbrala iste izbirne naloge.

Dijaki se za izbirne predmete na splošni maturi največkrat odločajo zaradi zanimanja za predmet (36,6 %), nadaljnjega študija (20,4 %), splošne razgledanosti (12,4 %), dobre ocene (9,9 %), profesorja (8,9 %) in nezahtevnosti predmeta (7,1 %).

V 3. in 4. letniku je pomoč inštruktorja poiskalo 129 anketiranih dijakov (18,2 %), od tega največ pri matematiki (98).

Mnenja o izvedbi splošne mature so v glavnem pozitivna; čas pisanja večina ocenjuje kot ravno prav dolg (pozornost vzbujata slovenščina in tuji jezik, kjer jih je veliko odgovarjalo, da je čas pisanja *prekratek* – slovenščina: 34,1 %, tuji jezik: 36,2 %). Tudi prostor se zdi večini

ustrezen, odnos nadzornih učiteljev korekten ali zelo korekten, skoraj vsem so tudi jasna navodila za potek izpita, dejavnosti učiteljev pri pripravah na splošno maturo pa dokaj uravnotežene.

Naša želja je, da bi analiza odgovorov pripomogla k boljšemu razumevanju odnosa dijakov do splošne mature. Če se vam ob analizi porajajo vprašanja in bi želeli vprašalnik za dijake dodatno dopolniti, vas prosimo, da predloge pošljete na elektronski naslov: info@ric.si.